

Tegnsprogstalende døv, hørehæmmede og døvblinde er en særligt udsat gruppe i forhold til inklusion i de hørende sociale fællesskaber, der er i samfundet. Det skyldes den sproglige barriere, der gør at denne gruppe ofte bliver isoleret, hvis ikke der er sociale frirum, hvor dansk tegnsprog er det bærende fundament.

Fredericia Tegnsprogsforening er centrum for tegnsprogstalende i Fredericia og omegn. Foreningen har fokus på de sociale og kulturelle tilbud for ovennævnte målgruppe. Overordnet arbejder vi med at understøtte og udvikle medborgerskab og med-menneskelighed.

I Fredericia ser vi et behov, som foreningen ikke kan dække på egen hånd. Derfor søger vi et samarbejde med Fredericia Kommune i at kunne løfte livskvalitet og minimere ensomhed og isolation hos borgere med høretab via et Kulturcenter/værested.

Kulturcenter for tegnsprogstalende skal dække:

- **Sociale aktiviteter**, hvor deltagerne kan mødes med andre ligesindede og drøfte aktuelle livstemaer som døv/hørehæmmet i Danmark.
- **Kulturelle aktiviteter**, hvor deltagerne får mulighed for at opleve Danmarks kulturskatte på tegnsprog. Vi sørger for tegnsprogstolk til aktiviteterne.
- **Hjælp og støtte til at yde frivilligt arbejde** ud fra den enkeltes kompetence, så alle føler de bidrager med noget værdifuldt til foreningen.

Ligesom alle andre døveforeninger oplever vi en stigende behov for differentiering i aktivitetstilbud, da døve er lige så uhomogene, som hørende er.

Der findes døve psykisk sårbare, døve unge, døve ældre, døve arbejdsløse, døve forældre, døve etniske osv. Men ingen tilbud til disse minoritetsgrupper i minoriteten. Dette håber vi et samarbejde kan ændre.

Ved at have et socialt kulturcenter på tegnsprog i Fredericia mener vi, at der kan spares andre steder:

- Minimeres ensomhed hos de forskellige målgrupper (sårbare, døve+, etniske, ældre mv)
- Når ensomhed minimeres via sociale fællesskaber, vil den enkelte kunne klare hverdagen bedre – og får mindre behov for medicinering/psykisk behandling
- Styrke mestring i eget liv: Ved at mødes med andre ligesindede hvor der kan spares om livet som døv, vil det også betyde mestring i at kunne finde løsninger på egne udfordringer som døv og derved have mindre behov for hjælp fra hjemmevejledere mv.
- Understøtte medborgerskab: Frivillighed styrker troen på egen kunnen og bidrag til samfundet, hvad enten det er via frivilligt arbejde og for nogle kan det også betyde arbejdsmarkedet i en eller anden grad.

Vi vil gerne løfte livskvaliteten for døve, døvblinde og hørehæmmede i Fredericia

Ved at lave et samlingssted for tegnsprogstalende, hvor der dagligt er aktivitetstilbud med særlige hensyn til målgruppen. Hvor mennesket er først før handicappet.

Som forening kan vi tilbyde det frivillige aspekt, netværk og viden omkring tegnsprogstalende, som vi gerne vil videns-dele og sparre med kommunen.

Vi søger derfor tilskud til

Kulturcenter på tegnsprog (løn til medarbejder, aktiviteter)

400.000 kroner

Som tilbuddet ser ud i dag – ingen tilskud:

Tegnsprogsforeningen er frivillig baseret.

- Der er forenings dag + aften om onsdagen
- Hver anden torsdag er der Whist
- Hver anden torsdag kommer Frecia (seniorklubben), som vi har stillet lokaler til rådighed til
- Derudover er der et par udflugter/større arrangementer i løbet af året

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Weekend
Formiddag						Udflugt mv
Eft.middag			Krea	Frecia		
Aften			Kultur	Whist	Fredagsbar	

Kulturcenter/værested for tegnsprogstalende i Fredericia – tilskud 400.000 kroner:

Det ovenstående +

- Kreativ værksted, 2-3 gange/ugen
- Træ værksted, 2-3 gange/ugen
- Cafehygge for sårbare, 1-2 gange/ugen.
- Kvindeklub, for de kvinder som har svært ved at komme ud fordi der er mænd til stede
- Fællesspisning (for alle)
- Handy-kurser (hvordan gør jeg det?)
- Forstå din økonomi (mange døve får ikke de gratis informationer via tv, radio, podcast mv)
- Netværksgrupper (etniske døve, forældregrupper, psykisk sårbare, døvblinde m.fl.)
- Evt. aftenskole-tilbud/Undervisning/oplysning på tegnsprog
- Jobcafe, for jobsøgende døve

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Weekend
Formiddag	Netværk/cafe	Spisevenner	Netværk/cafe	Cafe		
Eft.middag	Krea/værksted	It cafe	Krea/værksted	Frecia		
Aften	Oplysningsaften / aftenskole	Kvindeklub	Kultur/ fællesspisning	Whist	Fredagsbar/ Ungdom	

Kulturcenter/værestedet bliver et sted, hvor de forskellige målgrupper af tegnsprogstalende kan mødes på tværs af ressourcer, køn og baggrund. De sårbare kan spejle sig i de ressourcestærke døve og få en tro på de selv kan bidrage til fællesskabet. Ved at opleve dette vil de ressourcestærke døve også se deres tilstedeværelse har en betydning, der gør at andre kan blomstre og på sigt bidrage til Kulturcenteret.

Det er et sted, hvor der udveksles livets udfordringer som døv (hjælpe midler, tolkeudfordringer, kommunikationsproblemer med offentlige myndigheder osv.), her er det rart at høre andre, hvordan de har løst dem.

Vi oplever en stor udskiftning af tolkemarkedet i dag, hvilket gør mange døve er forvirrede over, hvordan de skaffer tolk til læge mv. Det er vigtigt, at vi har et fællessted, hvor tegnsprogstalende ved de kan komme og få svar, så de kan få hverdagslivet til at fungere som ligeværdig borger i Fredericia.

Vi ser frem til dialog om dette behov for tegnsprogstalende i Fredericia – og omegn.

På vegne af Fredericia Tegnsprogsforening

Malene Melander, Frivillig koordinator, Fredericia Tegnsprogsforening: mm@fts.dk

Yderligere baggrund for foreningens ønske om et samarbejde med Fredericia Kommune:

Fredericia Tegnsprogshus historie

Fredericia Tegnsprogsforening har eget Tegnsprogshus, som frivillige sørger for at vedligeholde mv. Dette bliver mere og mere en krævende opgave, derfor har foreningen måtte tage den svære beslutning at sætte ejendommen til salg.

Huset har lejligheder, to erhvervslokaler samt to lokaler, som vi bruger til foreningsaktiviteter. Og i øvrig tid lejes de to lokaler også ud for at kunne betale til driften i ejendommen.

Huset er vi stolte af – når vi ser rundt omkring i Danmark, hvor flere døveforeninger også har haft eget hus, men har måtte sælge det pga. manglende frivillige. Dette har haft store konsekvenser for det sociale liv i de andre byer for døve. Deres samlingssted er blevet splittet og de kæmper den dag i dag om at have et sted, hvor de kan være sammen med ligesindede, der taler tegnsprog.

Denne udfordring har vi ikke - endnu. Når vores ejendom en dag er blevet solgt, ønsker vi stadig, at der skal være ET samlingssted. Ala Aalborg og Aarhus kommune (mere om dette senere).

Samskabelse med kommunen om at sikre lokalcenter/kulturhus for tegnsprogtalende

På samme måde med andre særlige kulturhuse/væresteder i Fredericia ønsker vi et samarbejde med kommunen omkring tilbud til tegnsprogtalende borgere i Fredericia.

Der findes ikke tilbud til tegnsprogtalende borgere i Fredericia by. Hidtil har Kompetencecenteret for tegnsprogtalende prøvet at henvise borgerne til S.I.P. Schmidt eller FrivilligCenteret for, at de kan komme ud og være en del af en social gruppe.

Men udfordringen møder dem allerede ved døren. Hvordan skal kommunikationen foregå? Den tegnsprogtalende har brug for en tegnsprogstolk og dette er en udgift, som hverken borgeren eller S.I.P. Schmidt/FrivilligCenter/andre væresteder i Fredericia by kan dække af egen lomme.

Derudover bliver den døve mødt, som "handicap først, menneske sidst", da den sproglige barriere betyder utroligt meget for at kunne være en del af noget sammen med andre.

Når der er tegnsprogstolk til stede, vil den døve hele tiden skulle være den, der har "ansvaret" for at det fungerer samt sikre, at der er tolk fra gang til gang. Dette er en opgave, som psykisk sårbare/ressourcesvage døve ikke kan magte at varetage. Hørehandicappet træder i højere grad frem, når de er sammen med hørende.

"Jeg føler mig mere alene sammen med hørende, end hvis jeg sidder alene derhjemme"

Der mangler et sted for tegnsprogtalende at være – at mødes med andre døve, hørehæmmede, døvblinde og andre som kan tegnsprog.

Hvor de mødes som "menneske først – handicap sidst". Her ved de, at det er tegnsproget, der er fællessproget og de derfor ikke skal bekymre sig om at kunne være en del af fællesskabet pga. sproget.

En anden ting er så udfordringen i at kunne være i et fællesskab, hvis man er psykisk sårbar eller har andre udfordringer, hvor personen skal træne sig til at kunne indgå i fællesskaber.

Det er netop det, som kulturcenter/værestedet på tegnsprog har som formål: At etablere fællesskaber og minimere ensomheden hos døve, hørehæmmede og døvblinde – uanset baggrund og ressourcer.

Målgrupper inden for tegnsprogstalende i Fredericia

- Ulleruphus, plejecenter og ældreboliger for tegnsprogstalende
- Kompetencecenteret, visitationstilbud Serviceloven §85
- Center for Høretab (Region Syd), skole og STU tilbud til børn og unge.
- Fredericia Tegnsprogsforening, frivillig forening for alle aldre og målgrupper
- RessourceCenteret, frivillig baseret tilbud til sårbare døve, placeret i Ulleruphus
- Frecia, Seniorklub, frivillig klub for døve seniorer.

Ovennævnte tilbud rammer forskellige målgrupper indenfor tegnsprogstalende i Fredericia. Vi ønsker at kunne samle de her tilbud samt udvikle nye tilbud, så der bliver plads til eksisterende og nye fællesskaber.

Ved at samle os skaber vi et stærkere fundament for tegnsprogstalende at have et sted at gå hen, hvor de ved, at der er forskellige tilbud på tegnsprog.

Vi har erfaret, at Aalborg kommune har et kulturcenter for døve, der er åbent hver dag. Kommunen har ansat en kulturleder samt 2-3 døve i fleksjob, som varetager cafeen og nogle af aktiviteterne.

Derudover havde Aarhus havde et aktivitetscenter i 1990'erne, hvor en medarbejder (lønnet af kommunen) sikrede, at alle der kom i huset følte sig trygge, velkomne og havde lyst til at bidrage med deres frivillighed og ideer til nye fællesskaber.

Det er denne model vi stiler efter: Et trygt værested for tegnsprogstalende i Fredericia. Byen der kaldes for:

"den jyske hovedstad for døve".

Fredericia er den by, der har flest døve borgere, når vi ser bort fra København.

Placering af kulturcenter/værested på tegnsprog:

For at samle tegnsprogs miljøet i den jyske hovedstad for døve, så vil det være optimalt at placere det tæt ved Ulleruphus/KompetenceCenteret. Da det betyder ældre borgere får lettere ved at komme og gå. Og Kompetencecenterets borgere kender området. En del af dem bor i det område.

Den del af området er velkendt af tegnsprogstalende borgere samt der er ikke langt til banegården, hvilket også har en vigtig betydning.

Der ønskes tilgængelighed for kørestolsbrugere samt gratis parkering. Da mange af vores ældre medlemmer kommer i bil. De to ting kan vi ikke opfylde i vores nuværende lokaler, hvilket også er en af de væsentlige grunde til vi ønsker et nyt sted, som vi kan leje os ind i.

Det er en forudsætning for placering af vores tilbud om sociale fællesskaber for døve og døvblinde, at der er et samarbejde med Fredericia kommunes tilbud om bostøtte jf. Servicelovens §85 hos KompetenceCenter for døve og døvblinde. Samt at ældre døve visiteret til plejehjem/ældreboliger er som nu.

Såfremt placeringen af de to tilbud ændres og målgruppen ændres, vil det få indflydelse på nødvendigheden af placeringen tæt ved Ulleruphus/KompetenceCenteret.

Vi ser frem til dialog om dette behov for tegnsprogstalende i Fredericia – og omegn.

På vegne af Fredericia Tegnsprogsforening

Malene Melander, Frivillig koordinator, Fredericia Tegnsprogsforening: mm@fts.dk